CO DOPORUČUJEME

- ⓘ nekomentujte neplynulosti v řeči dítěte
- ⓘ nepoužívejte fráze jako: „..ještě jednou, zastav se, uklidni se, nadechni se...“, neboť mají na koktavost spíše fixující vliv
- ⓘ nezesměšňujte jeho řeč
- ⓘ nedokončujte slovo či větu za dítě
- ⓘ nemějte od dítěte nepřiměřená očekávání
- ⓘ v běžném rozhovoru nenuťte dítě opakovat slova nebo věty.
- ⓘ trpělivě naslouchejte, poskytněte dítěti dostatek času na vlastní vyjádření.
- ⓘ snažte se minimalizovat posměch ostatních dětí (včetně sourozenců) a nežádoucí pozornost dospělých.
- ⓘ zapojujte dítě do všech činností, o které má zájem, nevylučujte jej ani z veřejné produkce, ale nikdy ho k ní nenuťte.
- ⓘ v počátečním stádiu koktavosti nenapravujte vadnou výslovnost hlásek (především R), ale zaměřujte se u obrázků či při hře na rozvoj obsahové stránky řeči.

Koktavost není handicap, je to příležitost dokázat víc než ostatní.

Chcete být také úspěšní a máte pocit, že Vám koktavost brání ukázat, co ve Vás je?
Máte obavy o budoucnost svého dítěte?

Kontaktujte svého klinického logopeda.

KONTAKTY

Ambulance klinické logopedie

Známé osobnosti s poruchou plynulosti řeči

Řada osobností má nebo měla problémy s neplynulou řečí. Přesto se tito lidé nenechali odradit a stali se světoznámými ve svém oboru.

Např. Isaac Newton, Winston Churchill,
Emily Blunt, Marilyn Monroe,
Elvis Presley, Bruce Willis,
Tiger Woods, John Updike,
Joseph Biden, Rowan Atkinson

Asociace klinických logopedů ČR – seznam a adresář klinických logopedů: **www.klinickalogopedie.cz**

Pro Asociaci klinických logopedů ČR zpracoval Mgr. Jan Dezort
a Mgr. et. Mgr. Vilma Mikešová.

KOKTAVOST

u dětí a dospělých

KDY A JAK

MŮŽE POMOCI KLINICKÝ LOGOPED

PŘÍZNAKY

MOŽNOSTI TERAPIE

17_0254_AKL_letak_koktavost_A3.indd 1 29/11/17 10:55

NEPLYNULÁ ŘEČ – KOKTAVOST – BALBUTIES

KOKTAVOST U DĚTÍ

Začalo Vaše dítě náhle mluvit neplynule a nevíte, zda vyhledat pomoc?
U dětí často kolem 3. roku života dochází k tzv. vývojové neplynulosti. Dítě několikrát za sebou opakuje to, co již řeklo (slabiky, slova a často i celé krátké věty). Vetšinou se jedná o přechodný stav a není nutné se znepokojovat. Jazykové dovednosti jsou ještě malé.

Druhým rizikovým obdobím bývá nástup do školy. Jen málo dětí začne koktat později (např. v pubertě).

Kdy vyhledat pomoc klinického logopeda?
- pokud tento stav přetrvává 2–3 měsíce
- neplynulost se zhoršuje
- neplynulost ovlivňuje i chování dítěte a případně je doprovázena i zvýšeným svalovým napětím, násilnými pohyby, tiky
- přidružují se známky vnitřního psychického napětí (poruchy spánku, kousání nehtů, aj.)

Včasná a kvalifikovaná intervence může pomoci se zvládnutím potíží, proto návštěvu klinického logopeda neodkládejte.

KOKTAVOST U DOSPĚLÝCH

Jak se projevuje koktavost?
Koktavost může být doprovázena různými druhy neplynulostí v řeči. Zejména se jedná o:
- vícenásobné opakování
- prodlužování jednotlivých hlásek
- pauzy v řeči, bloky

K neplynulostem se často přidružuje zvýšené svalové napětí, dále např. tiky, červenání nebo uhýbání pohledem. Příznaky se mohou také kombinovat. Koktavost je doprovázena strachem, studem a obavami z mluvené řeči. Mluveni je pro člověka citově náročnou situací. Koktavost se neprojevuje při šeptání, zpěvu a někdy ani tehdy, mluví-li si koktavý sám pro sebe o samotě.

Lze koktavost léčit?
U koktavosti dosud neexistuje jediný terapeutický směr, o kterém by se dalo říci, že vede vždy úspěšně k cíli. Správně zvolenou formou terapie je možné neplynulosti v řeči omezit a umožnit tak lidem s touto poruchou efektivně a hlavně beze strachu komunikovat se svým okolím.

Už jste na logopedii chodili, ale péče nesplnila Vaše očekávání?
Doporučujeme zkusit změnu logopeda.
U koktavosti více než u jakékoliv jiné logopedické vady platí, že je potřeba nejen vzdělání a odpovídající praxe, ale také vytvoření dobrého vzájemného vztahu, založeného na důvěře a respektu.

MOŽNOSTI POMOCI

Terapie u klinického logopeda se může zaměřovat na:
- změnu celkového způsobu řeči (úprava tempa řeči, techniku dýchání, pauzy…)
- změnu vnímání a postoje ke koktavosti
- nácvik zvládání stresových situací (nákupy, telefonování apod.)
- zpětné získání kontroly nad svaly obličeje a celého těla
- rozvoj jazykových dovedností a mluvní pohotovosti
- psychosociální podporu
- relaxační i aktivizační rytmicko-dynamické prvky

Klinický logoped Vám může doporučit dodatečné:
- neurologické vyšetření
- foniatrické vyšetření
- psychologické vyšetření

Terapie může probíhat v ambulanci klinického logopeda nebo za hospitalizace:
Individuálně i ve skupině, případně v reálných situacích mimo ordinaci.

17_0254_AKL_letak_koktavost_A3.indd 2 29/11/17 10:55